

కాందిశీకులు

బల్లమీద పరుచుకొన్న రెఫరెన్స్ పుస్తకాలన్నిటినీ మూసి ఒక మూల దొంతుపెట్టి విసుగ్గా నిట్టూర్చింది హేమ. “అమ్మా! శనివారం అలా పిన్నీ, బాబాయి వాళ్ళ ఊరుపోయి వారంరోజులైనా ఉండి వస్తా” అంది గోముగా. ఆ సాయంత్రమే ఓ కార్డు రాసి పోస్టుచేస్తూ అలా కిడ్డీస్ కార్నర్‌లోకి అడుగుపెట్టింది.

చాలాసేపు కన్నార్పకుండా చూస్తూ ఒకచిన్న బొమ్మనుఎంపికచేసింది. ఉంగరాలు తిరిగిన జుత్తూ, ఎర్రటి సన్నని పెదవులూ, నవ్వుతున్నట్లు మెరిసిపడే కళ్ళూ. కాలికి జోళ్ళు ముద్దుగా ఉన్న ఆ బొమ్మని పేక్‌చేయించి బిల్లు చెల్లించి బయటపడింది. ‘ఇది నా బాయ్‌ఫ్రెండ్‌కి గిఫ్ట్’ అని చిన్నగా నవ్వుకుంది.

శనివారం మధ్యాహ్నం చెట్లూ చేమలూ జోరుగా వెనక్కి పోతూవుంటే డీలక్స్ బస్సులో కిటికీ దగ్గర కూర్చున్న హేమ మనసు ఉత్సాహంతో ముందుకు ఉరుకుతోంది. కిందటేడు నెలరోజులుఎంత హాయిగా గడిచిపోయాయి! పిన్నికీ, బాబాయికీ పిల్లలంటే ప్రాణం. తన పిల్లలు కాలేజీల్లో చదువుతున్నా ఇరుగు పొరుగు పిల్లల్ని చేరదీసి ఎప్పుడూ ఎంత ఉల్లాసంగా ఉంటుంది- పిన్నీ! జువ్వెట్టుకింద సాయంత్రం చీకటిపడేదాకా ఎన్నెన్ని ఆటలు, పాటలు. హేమకు ఆ క్షణం తనూ చిన్నపిల్లగా మారిపోయినట్లనిపించేది. చెట్టుకింద తల్లిగా తను కూర్చుని పిల్లల కళ్ళ మూస్తూ దాగుడుమూతలు ఆడించేది. పక్కింటి వనజ వసపోసినట్లు ఒక్క నిమిషం ఊరుకొనేదికాదు. దాని తమ్ముడు బబ్బలుగాడు మెల్లమెల్లగా అడుగులు వేస్తూ పెద్దపిల్లలతో తానూ ఆడతానని పేచీపెట్టి అందరికీ అడ్డం వచ్చేవాడు. “వాణ్ణి పులుసులో ముక్కగా చేసి మీరంతా ఆడుకోండ్రా...” అని హేమ సిఫారసు చేసేది. కొంతసేపటికి వాడే అలసిపోయి, బొటనవేలు నోట్లో పెట్టుకుని వచ్చి తన ఒడిలో నిద్రపోయేవాడు. ఇంగ్లీషు మీడియంలో చదువుకుంటున్న పిల్లలు రైమ్స్ చెప్తూవుంటే వనజ ఒకరోజు తనకు అలాటివి రావని చిన్నబుచ్చుకుంది. అప్పుడు తను ఓదార్చి ఎన్నో ఆటలూ, పాటలూ నేర్పింది. ‘కొండమీద వెండి గిన్నె కొక్కిరాజు కాలు విరిగె, గుడుగుడు గుంచం

గుండారాగం, గుజగుజరేకుల పిల్లుందా' అంటూ పాడిస్తే వనజకి ఎంత విజయగర్వమో! 'కోడిపెట్టలకి ఎర్రటి కిరీటాలుఎందుకు ఉండవూ? ఆకాశంలో హరివిల్లు ఎందుకు పాడుస్తుంది?' అని యక్ష ప్రశ్నలు వేసేది. 'మల్లీ మొగ్గా మెల్లిగా వచ్చి గిల్లిపారిపో' అని కళ్లు మూస్తే వీధిచివరి సుధాకరంగాడు ఎంతఅందంగా గలగలనవ్వేవాడు. నవ్వుతే బుగ్గమీద చిన్న చుక్కలా గుంజపడేది... వెంకటి ఎన్ని పాడుపుకథలు...

'రైసు మిల్లుల జంక్షన్' అంటూ బస్సు ఆపితే కొందరు డిపో దాకా వెళ్లకుండా అక్కడే దిగిపోతున్నారు- మూటా ముల్లే సర్దుకుని. బాబాయి వాళ్ల కాలనీ అక్కడికి చాలా దగ్గరని హేమకి గుర్తొచ్చింది. సంచీ పట్టుకుని తనుకూడా హడావుడిగా దిగిపోయింది. కానీ చిత్రంగా ఉంది. బాబాయి ఇల్లు గుర్తుపట్టలేకుండా తిరుగుతోంది. తనకి తెలిసిన కొండగుర్తులూ, ఖాళీ స్థలం, జువ్విచెట్టూ ఎటు పోయాయో. పోనీ ఆడుకుంటూ పిల్లలు కనిపిస్తారేమో అడుగుదామంటే ఎవరూ దరిదాపుల్లో లేరు. 'పిల్లలకి కర్ఫూ పెట్టారా యేం' అని చిన్నగా నవ్వుకుంది. ఒక కొత్త మేడమీద గది కిటికీ దగ్గర ఇద్దరో ముగ్గురో పిల్లలు నిలబడి తొంగి తొంగి చూస్తున్నారు. పిలిస్తే పలికే ధోరణిలో లేరు.

"అదేమిటి హేమా! ఉత్తరం రాయకుండా ఊడిపడ్డావ్. అంతా బాగున్నారా?" అన్న పిన్ని గొంతు ఆ మేడింటికి ఎదురుగా ఉన్న గేటులోంచి వినపడి బ్రతుకుజీవుడా అని లోపలికి వెళ్లింది. "అదేమిటి నా కార్డు అందలేదూ?" అంటూ లోనికిపోతున్న హేమను చూసి "తెగ తిరిగి దారి తప్పినట్లున్నావు నీ వాలకంచూస్తే. కాస్త నీళ్లు పోసుకురా, హాయిగా ఉంటుంది" అని చేతిలోని సంచీ అందుకుంది ప్రేమగా వసుధ. "అవును పిన్నీ సాయంత్రం వేళ పిల్లలాడుకుంటూ ఉంటారుకదా అడిగి ఇల్లు చేరుకోవచ్చనుకున్నాను. కాలనీ చాలా మారిపోయింది" అంది ఇల్లు కనుక్కోలేకపోయినందుకు సిగ్గుపడుతున్న హేమ. "మునుపంటే అక్కడక్కడ ఖాళీగా జాగాలు ఉండేవి. ఈమధ్య అంతా ఇళ్లు కట్టేసుకున్నారు. ఆ చెట్టూ ఆ స్థలమూ పిల్లలకోసం ప్రత్యేకించిందే. పోనీ దాన్నలా ఉండనిచ్చారా అంటే లేదు. లే అవుట్లో అసలు పిల్లలకోసం స్థలం లేనేలేదన్నారు. ఉంది. నేను చూసిన జ్ఞాపకం' అని మీ బాబాయి గట్టిగా అడిగితే అసలు లే అవుట్ పంచాయతీ ఆఫీసులోన పైలుకాలేదన్నారు. ఇంతలో సర్పంచులు మారిపోయారు. ప్లాట్లుచేసి అమ్ముకున్న పెద్దమనిషీ, పంచాయతీలో కొందరు పెద్దలూ ఒకటై పిల్లలకి ఎగనామం పెట్టేశారు. ఈ తగువులో మధ్యవర్తిగా వచ్చినవాడు ఆ జాగా చౌకగా కొని ఇల్లు కట్టేసుకున్నాడు. ఇంక చెట్లెక్కడ, స్థలమెక్కడ, పిల్లలెక్కడ... అంటూ" గత ఏడాదిగా వచ్చిపడ్డ మార్పుల్ని వసుధ ఏకరువు పెట్టింది బాధగా.

"పక్కంటి వనజా, బబ్బులూ బాగున్నారా? ఎప్పుడూ మనింట్లోనే ఆడుకునే వారుకదా..."

"ఈమధ్య అంతగా రావడంలేదు. వాళ్లకి టీవీ వచ్చింది. శని, ఆదివారాలు

సాయంత్రం సినిమాలు సరిగ్గా చూడనియ్యకుండా పిల్లలు ఇంట్లోంచి వీధిలోకి, వీధిలోంచి ఇంట్లోకి తలుపులు వేస్తూ తీస్తూ తిరిగితే వాళ్ళమ్మ రెండు తగిలించి ఇంట్లో కూర్చోపెడుతుంది. సుమారుగా అందరిళ్ళలోనూ టీవీలు వచ్చేయి. ఆరుబయట ఆడుకుందామన్నా చిన్న పిల్లలకి స్థలమెక్కడ? పెద్దపిల్లలైతే కాస్త దూరమైనా పోయి ఏ గ్రౌండ్స్ లోనో ఆడుకువస్తారు..."

స్నానంచేసి వచ్చాక కాస్త స్థిమితపడిన హేమ మౌనంగా వసుధ పిన్ని మాటలు వింటూ ఆలోచిస్తోంది. డాబా మీద మంచం వేసుకుని కబుర్లతో కాలక్షేపం చేస్తున్నారు ఇద్దరూ. ఇంకా హేమ బాబాయి ఆఫీసు నుంచి రాలేదు. ఒకచెవిని పిన్ని మాటలు వింటూ ఎదురుగా వచ్చిన కొత్త మేడను చూస్తున్న హేమ నిర్వాంతపోయింది. "అదేమిటి పిన్నీ నాలుగు వేపులా ఒక అంగుళం జాగా అయినా విడవకుండా ఇల్లు కట్టేశాడు- ఎవరో ప్రబుద్ధుడు. కొట్టి ఏదే తెలివి తేటలున్నవాడెవడో. అంతటితో ఊరుకోక పక్క ఇంటివేపు కిటికీలూ వెంటిలేటర్లూ కూడానా? అసలు అలా కట్టడానికి అనుమతెలా ఇచ్చారో..." ఆశ్చర్యపోతూ అడిగింది.

"పక్కింటివాళ్ళు నెలరోజులు యాత్రలకి వెళ్లి వచ్చేలోగా ఆగమేఘాలుగా గదులు వేసి కట్టేశాడు. పక్కవాళ్ళు వచ్చి లబోదిబోమంటే కట్టింది కూల్చడమా... అసలు వాస్తుశాస్త్రం... అంటూ నీళ్ళు నమిలాడు. పంచాయతీ వాళ్ళూ కూల్చడమెందుకని రాజీకి దిగారు. కోర్టుకెళితే తెమిలే వ్యవహారాలు కావు, ఖర్చు..."

చీకటిపడుతూ ఉండగా ఆఫీసునుంచి వచ్చిన బాబాయి బోలెడు జోకులు పేల్చి వాతావరణాన్ని తేలికపరిచాడు.

బరువైన ఆలోచనలూ ప్రసంగాలూ పోయి నవ్వులూ చలోక్తులూ చోటుచేసుకున్నాయి. "ఏమే పిల్లల కోడీ... నీ పటాలాన్ని ఒక మారు పలకరించావా? నీకోసం పిల్లలు కలవరిస్తున్నారు మా వీధిలో. నీ థీసిస్ ఎంతవరకూ వచ్చింది? డాక్టర్ హేమ అని ఎప్పుడు పిలుద్దామా అని ఎదురుచూస్తున్నాను" అంటూ గలగల ప్రశ్నల వర్షం కురిపించాడు.

మర్నాడు ఉదయాన్నే కుయ్యో కుయ్యోమంటున్న అరుపులు విని వీధి గేటు దగ్గరకెళ్ళింది హేమ. ఎదురింటి గుమ్మం దగ్గర తొమ్మిదేళ్ళ కుర్రాడు చిన్న కుక్క పిల్లతోకకి తాడుకట్టి గొర గొర ఈడుస్తున్నాడు. చిరాగ్గా అసహనంతో అటుగా చూస్తున్న హేమ మొహంలోకి చూసి, వాడు కుక్కపిల్లను వదిలి ఇంట్లోకి తుర్రుమన్నాడు. పక్కనే ఉన్న ఇంటి గుమ్మంలో నిలుచుని ఇంకా కుయ్ కుయ్ అని మూలుగుతున్న కుక్క పిల్లని జాలిగా చూస్తున్న వనజా, దాని వెనకనే బొటనవేలు నోట్లో పెట్టుకున్న బబ్బులూ కనబడ్డారు. హేమని చూస్తూనే 'అక్కా' అంటూ ఉరుకుతూ వచ్చిన వనజని అనుసరిస్తూ బబ్బులు కూడా పరిగెట్టాడు. "అబ్బో పెద్దవాడిపై పోయావ్ బబ్బులూ! నడకలేదు పరుగే..." అని వాణ్ణి ఎత్తుకుని వనజ భుజంమీద చెయ్యివేస్తూ ఇంటిలోనికి తీసుకెళ్ళింది. రబ్బరు బొమ్మను అందిస్తున్న హేమకేసి

చూస్తూ “నాకే?” అని కళ్లు పెద్దవి చేశాడు. “అవును నీకే...” అని గట్టిగా నమ్మించి ఇద్దరినీ తీసుకుని పక్క ఇంటి పిన్నిగారిని పలకరించి వచ్చింది.

వనజా, బబ్బులూ సాయంత్రందాకా హేమని నీడలా అంటిపెట్టుకుని ఆడుకున్నారు. మునుపు వసపోసినట్లువాగే వనజ కాసంత మితభాషిగా మారింది. అయినా వేసిన ప్రశ్నలకి ఎంతో సమాచారాన్ని అందించింది. డాబామీద నిలుచుని ఆ కాలనీ వీధుల్ని వింతగా చూస్తోంది హేమ. ఇళ్లు పెరిగి విస్తరిస్తూ వుంటే వీధులు సన్నగా తరగిపోతున్నాయి. వీధి చివర ఇద్దరు చిన్నపిల్లలు రబ్బరు బంతితో ఆడుకుంటున్నారు. బంతి దగ్గరగా వున్న ఇంటి కాంపౌండ్ లోకి పోయింది. “వీధిలో బంతాడవద్దని ఎన్నిసార్లు చెప్పాలి. బంతి ఇచ్చేది లేదు పొండి” అని కసిరి తలుపు వేసేడొక మధ్యవయస్కుడు. ఈ చల్లటి వేళ గాలి వెలుగులో ఎక్కడ ఆడుకోవాలో చెప్పి జాగా చూపే బాధ్యత ఎవరిది అని బాధగా తనలో ప్రశ్న వేసుకుంటోంది హేమ. అదే సమయంలో ఎదురింటి మేడగదిలో ఏదో ఆకర్షణ ఉన్నట్లుంది. ఉదయం కుక్కపిల్లని ఈడ్చిన కుర్రవాడు కిటికీ పట్టుకుని తొంగి తొంగి చూస్తున్నాడు. వాడి వెనక ఇంకో ఇద్దరు వాడికంటే చిన్నవాళ్లు సరిగ్గాపట్టు దొరక్క గదిలోకి చూడలేక నిరుత్సాహంగా ఉన్నారు. పరీక్షగా హేమ అటు చూడ్డం గమనించిన వనజ “అక్కా! ఆ అనిల్ ఎంత పెంకివాడో తెలుసా? నా పుట్టినరోజుకు తాతయ్య ఎంతో మంచి బొమ్మ కొనితెచ్చాడు. నువ్వు పొద్దున బబ్బులుకిచ్చిన బొమ్మలాటిదే. సిల్కు గొనూ, జోళ్లు... ఎంత బాగుందో... నేను ఆడుకుంటూ వుంటే ఆ బొమ్మని తీసుకుపోయాడు. గొను, లాగూ చింపి, వీపు మీద బ్లేడ్ తో కోసి తిలకం పూసి గుమ్మంలో పారేసి పోయాడు. మా అమ్మ వాణ్ణి బాగా తిట్టిందిలే...” అని కసిగా చెప్పుకుపోతోంది.

రాత్రి భోజనాల వేళ “ఎదురింటి మేడ గదిలో ఏం జరుగుతుంది పిన్నీ... పిల్లలు కిటికీని విడవకుండా చూస్తూ ఉంటారు” అని అడిగింది హేమ. “మన శీను తోటివాడే వాళ్ల పెద్దవాడు. ఒక సంవత్సరం ఇంటర్ తప్పింది. ఇంక ఈ చదువులు దండగ. నేను చదివించనని మానిపించేశాడు వాడి నాన్న. పెద్ద చదువులు వెలగబెట్టి ఎవడికిందో వంగి గులాములా మావాడు బతకక్కరలేదన్నాడు. హాయిగా బిజినెస్ చేసి స్వతంత్రంగా గడిస్తాడు అని చెప్పి వీసీఆర్, వీసీపీ కొన్నాడు. వీడియో కాసెట్సు లైబ్రరీ పెట్టించాడు. వాటిని అద్దెకిస్తూ ఉంటాడు ఆ కుర్రాడు. పెద్ద పిల్లలు చేరి ఎప్పుడూ ఏవో కాసెట్స్ పెట్టుకుంటూ ఉంటారు. ఈ మధ్య ఎవరో పోలీస్ ఆఫీసర్ వచ్చి ఎందుకో బెదిరించి వెళ్లిపోయాడు కూడా. ఈచిన్న వెధవల్ని లోపలికి రానివ్వకపోతే కిటికీల్లోంచి ఎగబడి చూస్తూ ఉంటారు” అని చెప్పుకుపోతూవుంటే విన్న హేమ దీర్ఘంగా నిట్టూర్చింది. “కేరమ్స్ ఆడి చాలా రోజులైంది. వేగం భోజనాలు కానివ్వండి” అని బాబాయి తన దోరణిలో ఉత్సాహపరచడానికి చేసిన ప్రయత్నం అంతగా ఫలించలేదు.

రాత్రి సరిగా నిద్రపట్టని హేమ తెల్లవారి జామునే కాస్తమగతలో పలవరించింది. వెల్లువలా విస్తరిస్తున్న ఎడారిలోంచి పిల్లలు తలో దారిగా పరిగెడుతున్నారు. వాళ్ళ కాళ్ళకింద హేమ తెచ్చిన బొమ్మ నలిగి రక్తసిక్తమై పోతోంది. పిన్నీ... పిన్నీ... అంటూ కలవరిస్తున్న హేమను పిన్ని తట్టిలేపింది. మరి నిద్రపోలేదు. టీ తాగుతూ “బాబాయ్ నేనివాళ వెళ్లిపోతాను ఇంకా నా థీసిన్ లో ఒక చాప్టర్ ఉండిపోయింది...” అని ప్రయాణానికి తొందర కనపరచింది. రెండురోజులైనా కాలేదు భలే దానివే లేడికి లేచిందే ప్రయాణమా? అని బాబాయి వారించే ప్రయత్నం చేసేడుకానీ ప్రయోజనం లేకపోయింది.

ఆ మధ్యాహ్నం హేమ వెళ్ళగానే పోస్ట్మెన్ ఇచ్చిపోయిన కార్డులో “పుస్తకాలతో విసుగెత్తిపోయింది. వారంరోజులైనా మీతో గడపందే నా ఆలసట తీరదు...” అని హేమ రాసిన వాక్యాలు చదివి అర్థంకానట్టు గేటు దగ్గరే నిలిచిపోయింది వసుధ.

(ఆదివారం ఆంధ్రప్రభ, 14-2-1993)

